

ואשר לא נשבר עד הרגע האחרון (ראה מסגרת). בחזרו לארץ, היה זכאי לקבלת פני-גיבור.

מדיניות

ותנת פרידה

ידידי בריית-המועצות, שקראו את הכור תרת השמנה, בעלת שבעת הטורים, בעמוד הראשון של הבקר, שמחו. המנהל של משרד החקיק, כך נאמר בכותרת, יוצא לביקור במוסקבה. מקומה של הידיעה בעמוד הראשון לא השאיר ספק שמשוה גדול מתרחש — הפגנה גדולה והרת-תוצאות של ידידות סובייטית-ישראלית.

כמעט כל שאר העיתונים התייחסו אל הידיעה באותה התלהבות. רק שניים-שלושה פרשנים הסתייגו. הם ידעו את האמת.

מקטרת כרוזים. ולטר איתן (46) הוא כמעט האיש הוותיק ביותר במשרד החקיק הישראלי: הוא נתמנה מיד עם הקמתו. מועידת שביתת-הנשק ברוזוס ועד לחעי דת האטום בגינה בלטה המקטרת שלו כי סמל המדיניות הישראלית.

במסדרונות הממשלה נחשב איתן, יליד מינכן הגרמנית שהשתקע בילדותו בברית-טניה, לסמל הקבוצה האנגלו-סאכסית ב"משרד-החקיק, אליה נמנה גם אבא אבן, ושאינה אהודה כלל וכלל על אהודי בי. גיי. כמרצה לשעבר לשפה הגרמנית במיכללת אוכספורד ומחבר יצירה על המהפכן הדתי הגרמני מרטין לותר, הביא עמו איתן משהו מן הליטוש התרבותי האירופי, שהוא חסוד על פעילים רבים שגדלו בין סגירה לדגניה.

בשנים האחרונות התקררו היחסים בין היש איש שגולד בגרמניה וגדל כבריטניה לבין האיש שגולד ברוסיה וגדל בארץ. משה שרת ביקש דרך להרחיק את איתן מכהונתו, לשל-חו לאחת השגרירויות של ישראל בעולם.

הקובע האחרון. בממשלת ישראל נהוג לתת לפקידים בכירים מתפוטרים כמתנת פרידה נסיעה בעולם. גם איתן זכה לשי נאה זה: הוא נשלח לסיוור באמונה, בוקי רשמי, ורשה, פראג ומוסקבה, בה יבלה שבועיים. אין שום קשר בין נסיעה זו ל"בין שינוי כל שהוא ביחסים עם בריית-המועצות.

גם לו רצה איתן לשנות משהו, לא היה יכול. כי כל מגע עם ארץ הסובייטים מרוי כו עתה בידי יוסף אביר, השגריר הגידם המצליח, הקרוב לראש-הממשלה יותר מאשר לשר-החוץ שלו. הקובע האחרון, למעשה: דוד בן-גוריון, שמעולם לא חיבב את "הקבוצה האנגלו-סאכסית".

חינוך

אור ביהודה

אשה שחורת-שער ומבולבלת פסעה ברי חוב הראשי של מעברת סאקיה ב. ביד אחת משכה אחריה ילד מצומק כבן 6, ביד השניה החזיקה כמה תעודות.

לפתע זנקו לעברה 15 גברתנים שופעיי שרירים, קרעו מידיה את פנקס-הזהות, משכו אותה לעבר בית-הספר הממלכתי הכללי. אך ברגע שהתקמהה לפני השער הסתערו עליה תריסר צעירים חובשי-כיפות, משכו אותה לעבר השני של הרחוב, שם שכך לבטח בית-הספר הממלכתי הדתי.

כי במחוז אורייהודה, הכולל את שתי מעברות סאקיה ואת כפר-ענה, הגיעה שעת ההורים לרשום את ילדיהם (תלומדים או הרוצים ללמוד) לשנת הלימודים הבאה. כי התאם לחוק. התוצאה היתה: מלחמת-בחי רות על קולות זוטא.

בעולת פטרולים. לילה לפני כן עברו יחידות-הסיוור של שני הצדדים בבתי. "אחרי או לגיהיגום... בניכם יאכלו חזיר..." הוזהרו הפטרולים הדתיים. "תקבלו עבודה..." הבי טיחו סירי ההסתדרות. הבחירה בין אלו-הים לבין לשכת-העבודה לא היתה קלה.

הקרב לא נגמר ברגע שהאב המהומם רשם סוף-סוף את בנו בצד זה או בצד זה. כי בערב, דגרו מטות-הפעולה של שני הצדדים על רשימות הגושמים, קצביני-מטה על מפות הקרב, בדקו מי נרשם בצד השני. העבריינים זכו מיד לטיפול נמרץ נוסף.

לבמהרשים, שלא תמיד ידעו קראו וכתוב, הוכנו מראש טפסים, כתובים בשפה מוזרה בכתיב, שהזקקו רק לחתימה: "מבקש לבטל את הירשום לגן הילדים הממלכתי דתי וירשום את... לגן הממלכתי".

העם

חג לאומי

הטלפון מס' 23 של עפולה צילצל. חבר משק מזרע הרים את השפופרת, נתכשש לקרוא למכשיר את חברת המשק רנה אורן. האשה השחרחרת, נמוכת-הקומה, אכלה אר-הה שעה ארוחת-צהריים בחברת בתה פועה, חיילת צה"ל, ובנה הצעיר, שהוא תלמיד בית-ספר. היא ניגשה אל השפופרת, שמעה את קולו המוכר של משה שרת. היתה לו בשורה חשובה.

רבע שעה לפני כן קלטה מחלקת-הצופן של משרד החוק בקריה הירושלמית את ידיעתו של שלמה קר, הממונה על ענייני צירות ישראל בפראג: מרכי אורן שוחרר.

מרדכי אורן (שער העולם הזה 788) למס' 23, ידיעה שמחמת

בקבוקים על הדשא. תוך שניות מע-טות פסטה השמועה במשק מזרע. לבושים בתחתונים פרצו החברים מחזריהם, כהם נחו בשעות צהרי השבת. בראש מגדל אסם התבואות ובית הקיבוץ הופיעו הגלים. עש-רות בקבוקי יין וקוניאק הופיעו באורח פלא ממחבאי החדרים.

כעבור שעה קלה דמה הדשא לפני חדר משפחת אורן למגרי של חגיגה עממית. בזה אחר זה הופיעו המשלחות בגיפיים, טנדרים ומכוניות פרטיות ממשקים קרובים ורחוקים. שיחות נרגשות התערבבו עם בר-כות של יומי-טוב.

קבלת פני גיבור. לא היה זה חג פרטי של משק מזרע. מיד עם הישמע הידיעה הראשונה בתמצית החדשית בשעה 1.30 פר-צו המאוונים בערים, כמושבות ובקיבוצים החוצה, לקרוא לשכניהם ולחבריהם לפתוח מיד את מקלטיהם כדי לשמוע את החדשות במלואן.

לא היה זה חג לאומי בלבד. רמז לשינוי הכללי של מזג האוויר בעולם. במרכזו עמדה דמותו של אדם: גבר שעמד באחד המב-נים החמורים ביותר לבן המאה ה-20,

ביקורו של שרי ג'ואהרלא נהרו, ראש ממשלת הודו, במרחב עוד בקיץ זה, יעזור להפגת הסכנה המלחמתית. נהרו יבקר רק במצרים וטוריה, יפסח על ישראל.

ישראל תשמש סניע-מחלוקת בין עמי אסיה. אחת הסיבות לדחיית ועידת עמי אסיה ואפריקה (מדינות באזונג), שהיתה צריכה להתקיים הקיץ בקאהיר, היתה נעוצה בדרישתו של נהרו להזמין גם את ישראל. סיבה הסובייטיות, שתקדן בנסיעתו הקרובה של עבד אל-נאצר למוסקבה.

פניה חדשה של בי. גיי. להיסוד הסיכסוך הישראלי-ערבי עלידי משאיומתן ישור אינה מן הנמנע. הודעתו של מזכיר אר-ים, דאג האמרשילד, כי בשלב הנוכחי עוד אין אפשרות לתקם את יחסי השלום בין ישראל לערב, גרמה לרוגז רב בין קובעי המדיניות הישראלית. הם יפגינו את מורת-רוחם בהכרזות בלתי-פוסקות כי ללא שלום של קבע בין ישראל לשכנותיה אין כל אפשרות לשמור על השקט במרחב.

הסעיף הנסתר מאחורי כי קורם של חברי ממשלת צרפת במוסקבה: בקשה צרפתית מברית המועצות שתתווך בינה לבין הערבים, בעיקר מצרים, הותמכת באופן פעיל ב"מורדי אלג'יריה.

צפה לשורה החדשה של שיי נויים בצמרת השלטון של כמה מהדמוקרטיה העממיות. אחרי השינויים שחלו בצמרת המפלגה הקומוניסטית בפולין, יבוא תורן של רומניה ובולגריה. מספר שינויים אישיים, לא רציניים ביותר, עלולים לחול גם בברית המועצות עצמה.

המאורע המרכזי בחזית המדינית הפנימית: הסתערות מחודשת של תנועת החרות על הממשלה והסוכנות. חרות תצא בשורה של האשמות נגד מדיניות החוק, תתריע גם על התפססות מקרי השחיתות בחוגי השלטון, תנסה לעורר התנגדות המונית לקשירת גשרים דיפלומטיים עם גרמניה המערבית.

צוואתו של זאב ז'בוטיני סקי, כי עצמותיו יועזו לישראל רק לפי הוראות ממשלת המדינה נה העברית העצמאית, תתגשם בקרוב. באחת מישיבותיה רקיבות של הממשלה, יוחלט על הענאת המנהיג הרביזיוניסטי מניו-יורק לישראל.

יתכן כי אחדות-העבודה תחליף את נציגה בממשלה. במי-קום שר הפנים ישראל ברייהודה, שיפ-רוש מסעמי בריאות, יצורף במקרה זה לממשלה יצאק בואהרג, שימשיך לחזיק את תיק הפנים.

חיים כהן לא ירכך את הצעת-החוק שהוא מכין להגיד בדת חופש העתונות. למרות הבי-קורת הקסלנית שנמתחה בכל החוגים על הצעה זו, תונח הצעת החוק על שולחן הכנסת, כי זהו רצונו האישי התקיף של דוד בן-גוריון.

שני עתונים חדשים יצטרפו לעתונים היומיים העבריים. אחד יוצא עלידי מפא"י, לרשת את מקומו של הדור. השני: מהדורה שניה של מעריב, שתופיע בשעה שש בערב.

לעומת זאת, יחול צמצום בעתונות הועזית, המועמד הראשון לסגירה, עתון יומי בשפה הגרמנית. אחריו בתור: שני שבועונים מצויינים.

יעקב כין, סגן ראש עיריית חיפה, יחזור לתפקידו. התפסי-רותו של עסקן פועלי אגודת ישראל, מלונה תרועות פרסומת, נועדה להוציא את הרוח ממפרשי הפועלי-המזרחי בטרשת פתיחת התערוכה הדיפאית בשבתות. עתה, לאחר נפילת התערוכה, ישוב כץ לתפקידו, ללא פרסומת מיותרת.